

Islamic Republic of Afghanistan Independent Election Commission

د ټاکنو خپلواک کميسيون پرېکړه لیک

شمېره:

۱۳۹۳-۳۷

موضوع:

د ۱۳۹۳ کال د ولسمشريزو ټاکنو د دويم دور د رأيي پانو صندوقونو د تفتيش او بياشميرني د پايلو په اړه پرېکړه؛
د ټاکنو خپلواک کميسيون دارالانشاء

ځانګه:

د ۱۳۹۳ کال د زمري ۲۵ مه، (د ۲۰۱۴ کال د اګست ۱۶ مه) د ټاکنو خپلواک کميسيون مرکزي دفتر.

د غونډې نېټه او ځای:

حاضر غړي:

بناغلي ډاکټر احمد يوسف نورستاني، بناغلي عبدالرحمن هوتکي، آغلي گلالي اخکزي، بناغلي سرير احمد برمک، بناغلي پوهاند محمد حسين گرزوياني، بناغلي محمد عزيز بختياري، بناغلي قاضي سليمان حامد، آغلي ليلا احراري او آغلي شريفه زرمټي وردک.

د ټاکنو خپلواک کميسيون او ټاکنيزو شکايتونو د خپلواک کميسيون د صلاحيتونو، دندو او تشکيل قانون د ۱۳ مې مادې، د ټاکنو قانون د ۵۸ او ۵۹ مادو د حکمونو او د افغانستان د جمهوري رياست د تخنيکي چوکاټ له مخې چې د ملګرو ملتونو په منځګړيتوب د ولسمشريزو ټاکنو دواړو نوماندانو وړ باندې هوکړه کړې، پرېکړه کوي چې:

- د ټاکنو خپلواک کميسيون ۳۷ شمېره پرېکړه لیک د ولسمشريزو ټاکنو د دويم دور د رأيي پانو صندوقونو د عمومي (سل په سلو کې) تفتيش په اړه صادره شوه.
- د ۱۳۹۳ کال د ولسمشريزو ټاکنو د دويم دور د رأيي پانو صندوقونو د تفتيش او بياشميرني طرز العمل.
- د ۱۳۹۳ کال د ولسمشريزو ټاکنو د دويم دور د رأيي پانو صندوقونو د بياشميرني او رايو د باطلولو په اړه د ټاکنو خپلواک کميسيون ۳۳ شمېره پرېکړه لیک.
- او د تفتيش د طرز العمل په اړه د ټاکنو خپلواک کميسيون د ۱۳۹۳ کال د زمري ۱۷ نېټې توضيح.

د ټاکنو خپلواک کميسيون پرېکړه وګړه چې:

الف. د تفتيش ډيټابيس.

د رأيي د ثبت ملي مرکز بايد په ډيټابيس کې لاندې معلومات درج کړي:

۱. د تفتيش چيک لېسټ.

۲. د بياشميرني د پايلو فورمي.

ب. د تفتيش د ډيټابيس رپورټ

د دې له پاره چې د ټاکنو خپلواک کميسيون غړي وکولی شي چې د رأيي پانو د بياشميرني او د رايو د باطلولو، يا له رأيي شميرني بهير څخه د صندوقونو د اېستلو په اړه خپل ۳۳ شمېره پرېکړه لیک، پلي کړي، د پايلو ملي مرکز د تفتيش د ډيټابيس د معلوماتو پر بنسټ لاندې رپورټونه چمتو کوي.

A. هغه صندوقونه چې بيا شميرل کېږي:

د کميسيون د ۳۳ پرېکړې پر اساس، په لاندې مواردو کې د يو محل رأيي بياشميرل کېږي او کميسيون به يې په اړه جدي پرېکړه کوي:

۱. که چېرې د پايلو فورمي کاپي په صندوق کې نه وي او يا په کې د لاسوهني شواهد موجود وي.

۲. که چیرې د پایلو په فورمو کې د درج شویو پایلو ټولیز شمېر (معتبرې، ضایع شوي او ناکارول شوي پانې) له ۶۰۰ څخه ډېرې وي.
۳. که چیرې د پایلو د فورمي د کاپي او په صندوق کې د شته رایو، او پایلو د هغې فورمي تر منځ چې د پایلو له ملي مرکز څخه تر لاسه کېږي، څرگند توپیر موجود وي.
۴. که چیرې د رایې ورکونکیو لیست موجود نه وي (سپین وي) او یا هم د کارتونو له لسو څخه زیاتې شمېرې په پرله پسې توګه په کې ثبت شوي وي.
۵. که چیرې د پایلو په فورمه او د رایې ورکونکیو په لیست کې تر ۵۰ سلنه زیات توپیر موجود وي.
۶. که چیرې د رایې صندوق دومره مات او تخریب شوی وي چې لاس په کې دننه شي او یا یې مهر اولکونه دومره سست وي چې لاس په کې ننوځي.
۷. که چیرې د صندوق د شاوخوا دوه یا له دوو څخه زیات مهر او لاکونه تخریب یا مات شوي وي او یا هم د لاسوهني څرګندي نښې په کې موجودې وي، یا د صندوق د شاوخوا د دوو مهرولاکونو شمېرې د مهر او لاکونو د ثبت فورمي له شمېرو سره چې په صندوق کې دننه موجوده ده، مطابقت ونه لري.
- د چیک لیست د ۱۶ شمېرې د پوښتنې په اړه، د ټاکنو خپلواک کمیسیون د ۶۰۰ صندوقونو بیاشمېرنه چې د دواړو ټاکنیزو تیمونو له خوا ځانګړې څیړنې ته وړاندې شوي دي، تصویب کړه او د تفتیش له دیتابیس څخه د دغې ګټګورۍ له پاره یو ځانګړی رپورټ چمتو کېږي.

B. هغه صندوقونه چې باطلې دي:

- که چیرې په تفتیش کې لاندې موندنې تر لاسه شي چې کمیسیون د خپلې ۳۳ پرېکړې پر اساس، هغه صندوقونه په بشپړه توګه باطلوي:
۱. که چیرې د رایې پانو صندوقونه هغه بڼه ونه لري چې د کمیسیون له خوا د لسمشریزو ټاکنو دوم دور له پاره وپشل شوي وو.
  ۲. که چیرې په صندوق کې یوه رایې پانه هم نه وي موجوده، یا هیڅ رایې پانه مهر شوي نه وي، یا ټولې رایې پانې د طرز العمل مطابق نه وي نښه شوي، یا ټولې رایې په څرګنده توګه ورته یا مشابه نښې ولري، یا ټولې رایې پانې له کندی څخه نه وي بېلې شوي.
  ۳. که چیرې د رایې ورکولو محل په ژورنال کې د زور زیاتي، جګړې، له ټاکنیزو کارکوونکیو څخه د ټاکنیزو توکیو د کنټرول له لاسه ورکولو رپورټ ورکول شوی وي.
  ۴. که چیرې د رایې ورکونکیو لیست ورک شوی وي یا سپین (خالي) وي. یا د ټولو رایې پانو ۳۳ سلنه مهر شوي نه وي، یا په څرګنده توګه ورته یا مشابه نښه شوي وي، یا له کندی څخه نه وي بېلې شوي.
  ۵. که چیرې د رایې ورکونکیو په لیست کې له لسو څخه زیات د رایې ورکونې کارتونه په مسلسلو شمېرو سره ثبت شوي وي او کم له کمه ۳۳ سلنه رایې پانې مهر شوي نه وي، یا د طرز العمل مطابق نښه شوي نه وي، یا په څرګنده توګه ورته نښې ولري، یا له کندی څخه نه وي بېلې شوي.
  ۶. که چیرې د رایې پانو صندوقونه دومره مات او تخریب شوي وي چې لاس په کې ننوځي او یا د پایلو په فورمه او د رایې پانو په بندل کې د لاسوهني ښکاره شواهد موجود وي.
  ۷. که چیرې د رایې پانو صندوق د شاوخوا دوه یا له دوو څخه زیات مهر او لاکونه مات شوي وي، یا د لاسوهني نښې په کې څرګندي وي، یا یې مهر او لاکونه دومره سست وي چې صندوق ته لاس په کې دننه شي او د پایلو په فورمه او رایې پانو په بندل کې د لاسوهني ښکاره نښې موجودې وي.
  ۸. که چیرې د صندوق د دوو یا له دوو څخه زیاتو مهر او لاکونو شمېرې په صندوق کې دننه د مهر او لاکونو د ثبت فورمي له شمېرو سره مطابقت ونه لري.

C. عادي او بی ستونزو صندوقونه:

د ټاکنو خپلواک کمیسیون د خپلې ۳۳ پرېکړه لیک پر اساس د رایې ورکونې ټول هغه محلو چې د تفتیش په ترڅ کې هیڅ ډول بی نظمي په کې نه وي لیدل شوي، او د ۳۳ شمېره پرېکړه لیک د ۱، ۲ او ۳ مادې اجراء په کې نه وي موندل شوي، تصمیم نیول نیسي.

ج. د لسمشریزو ټاکنو د دویم دور د رایې ورکونې محلونو د پایلو په اړه د ټاکنو خپلواک کمیسیون پرېکړه.

A. پرېکړې:

د ټاکنو خپلواک کمیسیون د هغو صندوقونو په اړه چې په هکله یې یو ډول موندنې تر لاسه شوي، په ګروپي ډول پرېکړه کوي. البته کمیسیون د اړتیا پر مهال د لازيات وضاحت له پاره چیک لیستونه په انفرادي بڼه هم څیړي. د تفتیش / بیاشمېرنې په اړه د کمیسیون پرېکړه عبارت ده له: د بیاشمېرنې او رایو باطلولو د معیارونو په اړه د کمیسیون په ۳۳ شمېره پرېکړه لیک کې ذکر شوي معیارونه، د ۱۳۹۳ کال د ولسمشریزو ټاکنو د دویم دور د رایو د تفتیش او بیاشمېرنې په اړه د کمیسیون طرز العمل، د تفتیش د طرز العمل په اړه د کمیسیون د ۱۳۹۳ کال د زمري د ۱۷ نېټې توضیحات.

د کمیسیون په هره غونډه کې چې په دې اړه جوړېږي، په ټول هیواد کې د بېلابېلو ولایتونو د رایې ورکونې محلونه پروسس کېږي. د تصمیم نیونې له پاره د رایې ورکونې محلونو انتخاب به په متوازن ډول پر مخ لار شي؛ د قضاوت او د معلوماتو د درج له پاره به محلونه داسې غوره شي چې د دواړو نوماندانو د پلویانو توازن په کې مراعات شي. کمیسیون به هغه محلونه چې تصمیم ورباندې نیول کېږي، له تصمیم نیونې څخه ۲۴ ساعته مخکې په خپل ویب سایټ کې اعلاني.

B. تصمیم نیونه:

د رایې ورکونې محلونو په اړه تصمیمونه په لاندې توګه نیول کېږي:

۱. د هغو صندوقونو په اړه چې د کمیسیون د ۳۳ پرېکړه لیک د ۱، ۲ او ۳ بندونو پر اساس هیڅ ډول بې نظمي په کې نه ده لیدل شوې.
۲. د هغو صندوقونو په اړه چې د تفتیش په پایله کې بې نظمي په کې لیدل شوې او د کمیسیون د ۳۳ پرېکړه لیک د ۳ مادې پر اساس باید د رایې ورکونې ټول محل له بیاشمیرني څخه وېشل شي.
۳. د هغو محلونو په اړه چې د تفتیش په پایله کې د بې نظمیو په اړه شواهد په کې ولیدل شي او د کمیسیون د ۳۳ پرېکړه لیک د ۱ او ۲ مادو پر اساس باید بیاشمیرل شي.
۴. د هغو صندوقونو په اړه چې د کمیسیون د ۳۳ پرېکړه لیک د ۱ مادې پر اساس بیاشمیرل شوي دي.
۵. د محلونو د پایلو په اړه پرېکړه چې د کمیسیون د ۳۳ پرېکړه لیک پر اساس یې صندوقونه ورک شوي، یا د نورو دلایلو له امله موجود نه دي او یا هم مات او تخریب شوي دي.
۶. د رایې ورکولو د هغو محلونو په اړه چې د کمیسیون د تعریف له مخې د دغو کټګوریو له ډلې په یوه کې هم نه شاملېږي.

۷. که چېرې په چیک لیستونو کې خانه خالي یا نا مکمل معلومات موجود وي، کمیسیون داسې انګیري چې:

- I. که چېرې د چیک لیست (۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳ او ۱۴) پوښتنو په اړه هیڅ هم نه وي ثبت شوي، عادي ګڼل کېږي.
- II. په هغه ځای کې چې په چیک لیست کې د ټاکلي پوښتنې له پاره عددونه ټاکل شوي وي، د هو/ نه اړوند معلومات د (۸، ۹، ۱۰، ۱۱ او ۱۲) پوښتنو له ځوابونو څخه ترلاسه کولی شو.
- III. په هغو چیک لیستونو کې چې د هو/ نه خاني خالي وي، اړوند معلومات د ۱۳ شمېرې پوښتنې له تشریحي متن څخه ترلاسه کولی شو.

ملګرو ملتونو د تفتیش په ټول بهیر کې د معتبرو بین المللي معیارونو پر اساس کمیسیون ته مشورې ورکوي.

C. علني استماعیه غونډې:

د ټاکنو خپلواک کمیسیون او ټاکنیزو شکایتونو خپلواک کمیسیون د دندو او صلاحیتونو قانون د ۱۲ مادې پر اساس، د کمیسیون پرېکړې په علني غونډو کې د نوماندانو د استازیتوب، کورنیو او بین المللي کتونکیو او د ټولنیزو رسنیو په حضور کې چې باورلیکونه ورکول شوي، ترسره کېږي.

D. د پایلو خپرول:

د رایې ورکونې د محلونو په اړه د ټاکنو خپلواک کمیسیون پرېکړه په ورځنۍ توګه د کمیسیون په ویب سایټ کې خپرېږي. کمیسیون به د هر صندوق په هکله پرېکړه او د هغه دلایل به په روښانه توګه بیانوي.

د پرېکړې مخالف	د غړیو نومونه	د پرېکړې موافق
	بناغلی ډاکټر احمد یوسف نورستاني	
	بناغلی عبدالرحمن هوتکی	
	آغلي گلالي اڅکزی	
	بناغلی سریر احمد برمک	
	بناغلی پوهاند محمد حسین ګرز یواني	
	بناغلی محمد عزیز بختیاري	
	بناغلی قاضي سلیمان حامد	
	آغلي لیلا احاراري	
	آغلي شریفه زرمټی وردک	